

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W RYBNIKU

44-200 Rybnik ul. kapitana Leopolda Janiego 1

☎ 324224009, e-mail: psse.rybnik@sanepid.gov.pl <https://www.gov.pl/web/psse-rybnik>

Rybnik, 2025-03-31 r.

Znak sprawy: ONS-HK.9011.152.2025

Burmistrz Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny

ul. Parkowa 2

44-230 Czerwionka -Leszczyny

**Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
dla Gminy i Miasta Czerwionka -Leszczyny za 2024 rok**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku działając w oparciu o:

- art. 4 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 416),
 - art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 757),
 - § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294),
- dokonał obszarowej oceny jakości wody:

I. Podstawowe informacje dotyczące produkcji i jakości wody:

W ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, przedsiębiorstwa dostarczyły w 2024 r. na terenie Gminy i Miasta Czerwionka - Leszczyny ok. 3804,3 tys. m³/d wody, dla ok. 38423 mieszkańców. Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę są ujęcia powierzchniowe w Goczałkowicach, ze strefy zasilania Zbiorniki Mikołów - Orzesze (źródło zasilania SZW Mikołów), natomiast pozostała część wody pochodzi z ujęć głębinowych, zlokalizowanych w miejscowości Palowice oraz w miejscowości Bełk, z których woda dystrybuowana jest wodociągiem sieciowym zarządzanym na terenie miasta i gminy przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Czerwionce-Leszczynach.

Na terenie miasta wyodrębnia się następujące strefy zaopatrzenia w wodę:

- **strefa zaopatrzenia w wodę** pochodzącą z ujęć powierzchniowych zlokalizowanych poza terenem miasta i gminy, ze strefy zasilania Zbiorniki Mikołów - Orzesze (źródło zasilania SZW Mikołów), dostarczająca 2711,0 m³/d wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

i zasilająca miejską część gminy: Czerwionkę, Leszczyny, Czuchów oraz część wiejską: Przegędzę, Książenice, Stanowice, Szczekowice (łącznie ok. 29538 mieszkańców), której producentem i dostawcą jest Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S. A., ul. Wojewódzka 19, 44-026 Katowice,

- **strefa zaopatrzenia w wodę** pochodzącą z ujęcia głębinowego w Bełku, dostarczająca 938,0 m³/d wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, zasilająca miejscowości Bełk i Dębieńsko (ok. 7401 mieszkańców), której producentem i dostawcą jest Jastrzębska Spółka Węglowa S. A. Oddział KWK „Knurów-Szczygłowice” ruch Knurów, ul. ul. Dworcowa 1, 44-190 Knurów (właściciel ujęcia głębinowego w Bełku), natomiast wyłącznym dystrybutorem jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. Czerwionka-Leszczyny Sp. z o. o., ul. Nowy Dwór 20, 44-230 Czerwionka-Leszczyny,
- **strefa zaopatrzenia w wodę** pochodzącą z ujęcia głębinowego w Palowicach dostarczająca 155,3 m³/d wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, zasilająca miejscowości Palowice (ok. 1484 mieszkańców), której producentem i dystrybutorem na terenie całej gminy jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Czerwionka-Leszczyny Sp. z o. o., ul. Nowy Dwór 20, 44-230 Czerwionka-Leszczyny (właściciel ujęcia głębinowego w Palowicach i wyłączny jej dystrybutor na terenie wiejskiej części gminy).

Podmiotem wykorzystującym wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi pochodzącą z indywidualnego ujęcia głębinowego w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, w całości wykorzystywaną na pokrycie potrzeb własnych (ok. 50 osób) jest:

- Towarzystwo pomocy im. św. Brata Alberta w Przegędzy, ul. Mikołowska 78, 44-230 Czerwionka-Leszczyny – produkujący 3,0 m³/d wody.

II. Urządzenia wodociągowe wchodzące w skład zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

1. Strefa zaopatrzenia w wodę pochodzącą strefy zasilania Zbiorniki Mikołów - Orzesze (źródło zasilania SZW Mikołów).

Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S. A. w Katowicach dostarcza wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi siecią rurociągów magistralnych do sieciowych zbiorników wyrównawczych zarządzanych przez ww. przedsiębiorstwo, skąd rozprowadzana jest na teren miasta i gminy Czerwionka-Leszczyny siecią rozdzielczą, będącą własnością Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Czerwionka-Leszczyny Sp. z o. o.

W ramach kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, które prowadziły

w 2024 r. przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne pobrano łącznie 69 próbek wody m.in.:

- Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S. A. w Katowicach wykonało badania 24 próbek wody w tym 22 próbek wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz 2 próbki w zakresie monitoringu parametrów grupy B, pobranych na sieci magistralnej w 2 studzienkach wodomierzowych (zakupowych),

- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Czerwionka-Leszczyny Sp. z o. o. wykonało badania 45 próbek wody, w tym 20 próbek wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A, 4 próbki w zakresie monitoringu parametrów grupy B i 21 próbek wody w zakresie wybranych parametrów (zgodnie z ustalonym dodatkowym harmonogramem pobierania próbek wody w związku z monitorowaniem wody do spożycia po interwencji), pobierając je w 7 wyznaczonych punktach monitoringowych tj. na sieci rozdzielczej i u konsumenta.

W ramach planu działania przyjętego na 2024 r., Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku, w zatwierdzonych punktach zgodności przeprowadził 1 kontrolę sanitarną w ww. strefie zaopatrzenia w wodę, w trakcie której pobrane zostały łącznie 3 próbki wody do badań laboratoryjnych, w tym 2 próbki w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz 1 próbka w zakresie monitoringu parametrów grupy B.

Na podstawie analizy wyników badań przesłanych przez ww. podmioty, jak i wyników badań wykonanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rybniku, w pięciu próbkach wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Czerwionka-Leszczyny Sp. z o. o. wystąpiły pojedyncze przypadki przekroczenia m.in. dopuszczalnej wartości stężenia parametru żelaza oraz nieprawidłowości zmian w zakresie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C oraz mętności.

Wskazane wyżej zanieczyszczenia w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, występujące na sieci rozdzielczej, wymagały podjęcia przez podmiot odpowiednich działań naprawczych, których skuteczność została potwierdzona ponownymi badaniami kontrolnymi wody, w ramach kontroli wewnętrznej, ostatecznie doprowadzając przekroczone parametry do zgodności z wymaganiami ww. rozporządzenia.

Ponadto w próbkach wody, pochodzących z ujęć powierzchniowych stwierdzono obniżone zawartości magnezu w stosunku do normatywu (wartość parametryczna 7-125 mg/l). Określona wartość parametryczna dla magnezu, jest zalecana ze względów zdrowotnych, aby zapewnić konsumentom potrzebą dla organizmu ilość składników mineralnych – oznacza to, że taka wartość jest pożądana dla zdrowia ludzkiego, ale nie nakłada obowiązku uzupełniania minimalnej zawartości podanej w załączniku przez przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne.

Oceniając jakość wody w ww. strefie na podstawie wyników wszystkich przeprowadzonych badań oraz w odniesieniu do obowiązujących przepisów, a także biorąc pod uwagę podejmowane

działania naprawcze, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku stwierdził, że woda w 2024 r. w powyższej strefie była przydatna do spożycia przez ludzi i zapewniała bezpieczeństwo zdrowotne konsumentom.

2. Strefa zaopatrzenia w wodę pochodzącą z ujęcia głębinowego w Bełku.

Jastrzębska Spółka Węglowa S. A. Oddział KWK „Knurów-Szczygłowice” ruch Knurów, ul. Dworcowa 1, 44-190 Knurów (właściciel ujęcia głębinowego w Bełku) jest producentem wody przeznaczonej do spożycia pochodzącej z ujęcia głębinowego w Bełku, skąd dystrybuowana jest wodociągiem sieciowym na teren miasta i gminy, będącej własnością Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Czerwionka-Leszczyny Sp. z o. o. Woda przed podaniem do sieci wodociągowej poddawana jest procesom uzdatniania na Stacji Uzdatniania Wody w Bełku. Ujmowana woda podlega napowietrzaniu, sedymentacji, filtracji dwustopniowej (filtry z wypełnieniem pisakowym – usuwanie nadmiaru żelaza i manganu) oraz dezynfekcji chemicznej podchlorynem sodu. Z całkowitej produkcji wody na ujęciu (7500 m³ /d), tylko ok. 938 m³ /d jest dostarczana w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia w przedmiotowej strefie, natomiast pozostała część wody jest przekazywana na teren powiatu gliwickiego i wykorzystywana na potrzeby własne KWK ”Knurów -Szczygłowice”.

W ramach kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, które prowadziły podmioty w 2024 r. pobrano łącznie 33 próbki wody m.in.:

- Jastrzębska Spółka Węglowa S. A. Oddział KWK „Knurów-Szczygłowice” ruch Knurów, wykonało badania 28 próbek wody, w tym 25 próbek wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz 3 próbki w zakresie monitoringu parametrów grupy B, pobranych w punkcie podawania wody do sieci wodociągowej na terenie Stacji Uzdatniania Wody w Bełku,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Czerwionka-Leszczyny Sp. z o. o. wykonało badania 5 próbek wody, w tym 4 próbki wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A i 1 próbka w zakresie monitoringu parametrów grupy B, pobierając je w 2 wyznaczonych punktach monitoringowych tj. na sieci rozdzielczej i u konsumenta.

W ramach planu działania przyjętego na 2024 r., przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rybniku, ww. organ przeprowadził 2 kontrole sanitarne w ww. strefie zaopatrzenia w wodę, w trakcie której pobrane zostały łącznie 3 próbki wody do badań laboratoryjnych, w tym 1 próbka w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz 2 próbki w zakresie monitoringu parametrów grupy B.

Ponadto w próbkach wody, pobranych w ramach planu działania tutejszego organu, pochodzących z ujęcia głębinowego stwierdzono obniżoną zawartości magnezu w stosunku do normatywu (wartość

parametryczna 7-125 mg/l). Określona wartość parametryczna dla magnezu jest zalecana ze względów zdrowotnych, aby zapewnić konsumentom potrzebną dla organizmu ilość składników mineralnych – oznacza to, że taka wartość jest pożądana dla zdrowia ludzkiego, ale nie nakłada obowiązku uzupełniania minimalnej zawartości podanej w załączniku ww. rozporządzenia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi przez przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne.

Oceniając jakość wody w ww. strefie, na podstawie wyników wszystkich przeprowadzonych badań oraz w odniesieniu do obowiązujących przepisów, a także biorąc pod uwagę podejmowane działania naprawcze, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku stwierdził, że woda w 2024 r. w powyższej strefie była przydatna do spożycia przez ludzi, zapewniając bezpieczeństwo zdrowotne konsumentom.

3. Strefa zaopatrzenia w wodę pochodzącą z ujęcia głębinowego w Palowicach

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Czerwionka-Leszczyny Sp. z o. o. dostarcza wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, pochodzącą z własnego ujęcia głębinowego w Palowicach, która bezpośrednio przed podaniem do sieci wodociągowej poddawana jest procesom uzdatniania na Stacji Uzdatniania Wody w Palowicach. Ujmowana woda podlega dezynfekcji chemicznej poprzez dozowanie podchlorynu sodu, napowietrzaniu i filtracji (usuwanie nadmiaru żelaza i manganu). Woda uzdatniona gromadzona jest w zbiorniku wody uzdatnionej o pojemności 50 m³, skąd rozprowadzana jest do sieci wodociągowej.

W ramach kontroli wewnętrznej, jakości wody przeznaczonej do spożycia Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Czerwionka-Leszczyny Sp. z o. o. wykonało łącznie badania 5 próbek wody, w tym badania 4 próbek wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz 1 próbki wody w zakresie monitoringu parametrów grupy B, pobierając je w 2 wyznaczonych punktach monitoringowych tj. w punkcie podawania wody do sieci wodociągowej na terenie Stacji Uzdatniania Wody oraz sieci rozdzielczej.

W ramach planu działania przyjętego na 2024 r., Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku przeprowadził 1 kontrolę sanitarną w ww. strefie zaopatrzenia w wodę, w trakcie której pobrane zostały łącznie 3 próbki wody do badań laboratoryjnych, w tym 2 próbki w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz 1 próbka w zakresie monitoringu parametrów grupy B.

Na podstawie analizy wyników badań przesłanych przez ww. podmiot, jak i wyników badań wykonanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rybniku w jednej próbce wody pobranej w ramach planu działania tut. organu, wystąpił pojedynczy przypadek przekroczenia dopuszczalnej wartości stężenia parametru żelaza i nieprawidłowość zmian w zakresie mętności. Wykazane wyżej zanieczyszczenia występowały na sieci rozdzielczej i wymagały podjęcia przez podmiot natychmiastowych działań naprawczych, których skuteczność została potwierdzona ponownymi badaniami kontrolnymi wody, w ramach kontroli wewnętrznej, ostatecznie doprowadzając

przekroczone parametry do zgodności z wymaganiami ww. rozporządzenia.

Ponadto w próbkach wody, pobranych w ramach planu działania tutejszego organu pochodzących z ujęcia głębinowego stwierdzono obniżone zawartości magnezu w stosunku do normatywu (wartość parametryczna 7-125 mg/l). Określona wartość parametryczna dla magnezu jest zalecana ze względów zdrowotnych, aby zapewnić konsumentom potrzebną dla organizmu ilość składników mineralnych – oznacza to, że taka wartość jest pożądana dla zdrowia ludzkiego, ale nie nakłada obowiązku uzupełniania minimalnej zawartości podanej w załączniku ww. rozporządzenia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi przez przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne.

Oceniając jakość wody w powyższej strefie w oparciu o wyniki wszystkich przeprowadzonych badań i na podstawie obowiązujących przepisów, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku stwierdził, że woda w 2024 r. w powyższej strefie była przydatna do spożycia przez ludzi zapewniając bezpieczeństwo zdrowotne konsumentom.

4. Podmiot wykorzystujący wodę z ujęcia indywidualnego.

Podmiotem zlokalizowanym na terenie gminy Czerwionka-Leszczyny wykorzystującym wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia głębinowego w ramach prowadzonej działalności gospodarczej jest Towarzystwo pomocy im. św. Brata Alberta w Przegędzy, produkujące ok. 3,0 m³/d wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na potrzeby Schroniska im. św. Brata Alberta.

W ramach kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia w 2024 r. podmiot wykonał badania 3 próbek wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A, pobranych w punkcie zgodności na wewnętrznej instalacji wodociągowej obiektu.

W ramach planu działania przyjętego na 2024 r., Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku przeprowadził 1 kontrolę sanitarną, w trakcie której pobrano 1 próbkę wody do badań laboratoryjnych w zakresie monitoringu parametrów grupy B.

Analiza wyników badań przesłanych przez ww. podmiot, jak i wyników badań wykonanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rybniku wykazała, że jakość wody dostarczana mieszkańcom schroniska odpowiadała wymaganiom ww. rozporządzenia.

Ponadto w próbce wody pochodzącej z indywidualnego ujęcia głębinowego w ramach prowadzonej działalności gospodarczej stwierdzono obniżone zawartości magnezu w stosunku do normatywu (wartość parametryczna 7-125 mg/l). Określona wartość parametryczna dla magnezu jest zalecana ze względów zdrowotnych, aby zapewnić konsumentom potrzebną dla organizmu ilość składników mineralnych – oznacza to, że taka wartość jest pożądana dla zdrowia ludzkiego, ale nie nakłada obowiązku uzupełniania minimalnej zawartości podanej w załączniku ww. rozporządzenia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Oceniając jakość wody w strefie na bazie wyników wszystkich przeprowadzonych badań i na podstawie obowiązujących przepisów, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku stwierdził, że woda w 2024 r. pochodząca z indywidualnego ujęcia głębinowego w ramach prowadzonej działalności gospodarczej była przydatna do spożycia przez ludzi i zapewniała bezpieczeństwo zdrowotne konsumentom.

Ocena ryzyka zdrowotnego

Ocena bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów wody na terenie Gminie i Miasta Czerwionka - Leszczyny dokonana została na podstawie wyników wszystkich przeprowadzonych badań, wykonanych przez laboratoria posiadające akredytację i zatwierdzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną zgodnie z § 9 rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294), gdzie o jakości wody decydują wskaźniki mikrobiologiczne oraz fizykochemiczne.

Analiza wyników badań przesłanych przez podmioty zgodnie z ustalonym harmonogramem na 2024 r., jak również badań wykonanych przez tutejszy organ w ramach planu działania na 2024 r. w zatwierdzonych punktach zgodności wykazała, że w ciągu roku na zaopatrywanym terenie miały miejsce przekroczenia następujących parametrów: żelaza, mętności i ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C, które zostały usunięte dzięki natychmiastowo podjętym działaniom naprawczym, co pozwoliły na doprowadzenie wody do stanu spełniającego wymagania ww. rozporządzenia.

Żelazo należy do najczęstszych zanieczyszczeń wody, występując w znacznych ilościach, przede wszystkim w wodach podziemnych (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) dopuszczalna wartość parametryczna wynosi: 200 µg/l). Żelazo w wyższych stężeniach ma niekorzystny wpływ na stan techniczny sieci wodociągowej. Odmienne od wielu zanieczyszczeń wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, żelazo jest mikroelementem niezbędnym dla organizmu człowieka, warunkującym prawidłowy przebieg licznych reakcji metabolicznych. Z uwagi na rolę żelaza procesach metabolicznych, niezbędne jest stałe dostarczanie organizmowi pewnych jego ilości. W trakcie ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody dochodzi do zmiany warunków utleniająco redukcyjnych, których skutkiem jest utlenienie żelaza do formy Fe³⁺. Związki zawierające żelazo w tej postaci odznaczają się charakterystycznym rdzawo-brunatnym zabarwieniem oraz niską rozpuszczalnością w wodzie, wykazując tendencję do wytrącania się w formie zawiesin i osadów, czemu towarzyszy wzrost barwy i mętności wody. Wzrost barwy i mętności wody wywołany zwiększoną zawartością żelaza jest negatywnie odbierany przez konsumentów nie tylko z uwagi na przykre odczucia estetyczne i smakowe (metaliczny smak wody) przy spożyciu wody, ale także z powodu ograniczenia możliwego wykorzystania wody do innych celów domowych, w tym prania odzieży i zmywania powierzchni. Woda o podwyższonym żelazie może bowiem powodować przebarwienia mających z nią kontakt tkanin

i innych materiałów, zmywanych powierzchni oraz urządzeń sanitarnych.

Mętność to cecha optyczna (organoleptyczna) wody określająca zdolność do pochłaniania i rozpraszania promieni świetlnych. Wywołana jest najczęściej przez cząsteczki koloidalne lub zawiesiny (cząsteczki ilaste, substancję organiczną, krzemionkę, nierozpuszczone węglany, wodorotlenki żelaza, koloidalną siarkę, emulsje różnego typu, a nawet skupienia bakterii). Podwyższona mętność wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi bywa najczęściej traktowana jako problem dotyczący akceptowalności wody przez konsumentów, którzy zgłaszają zastrzeżenia co do wizualnie ocenianej jakości wody. Pogląd taki nie jest w pełni słuszny, ponieważ jakkolwiek sam wzrost mętności wody nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi, w niektórych sytuacjach może on wskazywać na zakłócenia w procesie uzdatniania wody, związane z podwyższonym ryzykiem chorób wodozależnych. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi powinna być akceptowalna przez konsumenta i bez nieprawidłowych zmian, jednakże zalecany jest zakres wartości do 1 NTU.

Ogólna liczba mikroorganizmów w 22 jest parametrem wskaźnikowym określającym wymagania mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) dopuszczalna wartość parametryczna: bez nieprawidłowych zmian. Zaleca się, aby ogólna liczba mikroorganizmów nie przekraczała: 100 jtk/ml w wodzie wprowadzanej do sieci wodociągowej, 200 jtk/ml w kranie u konsumenta). Wskazane zanieczyszczenie mikrobiologiczne w wodzie do spożycia, mogło być spowodowane wtórnym zanieczyszczeniem instalacji wewnętrznej budynku. Oznaczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w wodzie jest jednym z parametrów mikrobiologicznych, który dostarcza niezbędnych informacji do kontroli i oceny jakości wody. Określenie ogólnej liczby mikroorganizmów jest użyteczne w celu oceny jakości zarówno wody ujmowanej, jak i do monitorowania procesów uzdatniania wody. Wskaźnik ten jest przydatny w ocenie stanu sanitarnego systemu dystrybucji, sygnalizując warunki sprzyjające narastaniu mikroflory, w tym stagnację wody, tzw. odcinki martwe przewodów, wyłączone z czynnego przepływu wody, znaczną zawartość wykorzystywanych przez mikroorganizmy substancji wzrostowych w wodzie, biofilm i inne niedostatki w zakresie utrzymania sieci wodociągowej.

II. Podsumowanie

Na terenie Gminy i Miasta Czerwionka - Leszczyny w 2024 r. odnotowano jedną interwencję odnośnie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (dotyczącą złej jakości wody oraz stanu sieci wodociągowej doprowadzającej wodę do budynków przy ulicy Waryńskiego w Czerwionce-Leszczynach) pochodzącej z ujęcia powierzchniowego, w wodociągu sieciowym należącym do Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Czerwionka-Leszczyny Sp. z o. o., w związku z tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku pobrał 4 próbki wody do badań laboratoryjnych w czterech punktach zgodności na sieci wodociągowej.

Wyniki badań pobranych próbek wody wykazały ponadnormatywne przekroczenia wartości parametrycznych, w trzech punktach poboru, stwierdzając nieprawidłowość zmian w zakresie mętności (zgodnie z ww. rozporządzeniem wartość mętności powinna być akceptowalna przez konsumentów i bez nieprawidłowych zmian, przy czym zalecany zakres wartości został określony na poziomie do 1 NTU) oraz podwyższone stężenie żelaza i manganu.

Nieprawidłowość zmian w zakresie mętności oraz podwyższone stężenie żelaza i manganu mogą niekorzystnie wpływać na organoleptyczne właściwości wody tym samym na jej akceptowalność przez konsumentów, nie tylko z uwagi na przykre odczucia estetyczne i smakowe (metaliczny smak wody) przy spożyciu wody, ale także ograniczenia w możliwości wykorzystania wody do innych celów domowych, w tym prania odzieży i zmywania powierzchni.

Wskazane zanieczyszczenia w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi wymagały, dokonania weryfikacji stanu sieci wodociągowej, celem wykluczenia ewentualnych lokalnych nieprawidłowości w sieci wodociągowej oraz wzmożenia nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na ww. sieci wodociągowej obejmującej ul. Waryńskiego w Czerwionce-Leszczynach (poprzez ustalenie harmonogramu poboru próbek wody w zakresie parametrów grupy A zgodnie z rozporządzeniem, z uwzględnieniem kwestionowanych parametrów).

Podejmowane przez podmiot działania naprawcze oraz stały monitoring jakości wód (wg. ustalonego harmonogramu) pozwoliły ostatecznie poprawić jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i doprowadzić przekroczone parametry do zgodności z wymaganiami ww. rozporządzenia, co zostało potwierdzone badaniami kontrolnymi wody, w ramach kontroli wewnętrznej, jednakże nie wyeliminowały całkowicie problemu występującego na tym obszarze, w związku z tym Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Czerwionka-Leszczyny Sp. z o. o. będzie prowadziło nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na sieci wodociągowej zasilającej ul. Waryńskiego w Czerwionce-Leszczynach.

W wyżej wymienionych strefach zaopatrzenia w wodę nie otrzymano żadnych zgłoszeń dotyczących występowania reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody dystrybuowanej przez wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz pochodzących z ujęć indywidualnych, zaopatrujących Gminę i Miasto Czerwionka - Leszczyny.

Ponadto w próbkach wody, pochodzących z ujęć powierzchniowych, głębinowych oraz indywidualnego ujęcia dostarczającego wodę w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, stwierdzono obniżone stężenie parametru magnezu w stosunku do normatywu (wartość parametryczna 7-125 mg/l). Określona wartość parametryczna dla magnezu jest zalecana ze względów zdrowotnych, aby zapewnić konsumentom potrzebną dla organizmu ilość składników mineralnych – oznacza to, że taka wartość jest pożądana dla zdrowia ludzkiego, ale nie nakłada obowiązku uzupełniania minimalnej zawartości podanej w załączniku przez przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku systematycznie otrzymywał informacje o wszelkich awariach wodociągowych na terenie Gminy i Miasta Czerwionka - Leszczyny. Na przestrzeni całego roku otrzymywano też na bieżąco powiadomienia o zamiarze odcięcia dostaw wody osobom fizycznym lub firmom w związku z nieregulowaniem rachunków za wodę, zawierające propozycję, zgodnie z ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, zastępczego punktu poboru wody.

W 2024 roku na terenie Gminy i Miasta Czerwionka - Leszczyny dostarczano wodę w ramach zbiorowego zaopatrzenia, zgodną z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

dr inż. Michał Dudek
Państwowy Powiatowy Inspektor
Sanitarny w Rybniku
2025-03-31

/dokument podpisany elektronicznie/

Otrzymują:

1. Adresat

Do wiadomości:

2. Starosta Powiatu Rybnickiego, ul. 3 Maja 31, 44-200 Rybnik
3. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o., ul. Nowy Dwór 20, 44-230 Czerwionka – Leszczyny
4. Jastrzębska Spółka Węglowa S.A., Al. Jana Pawła II, 44-330 Jastrzębie-Zdrój
5. Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A., ul. Wojewódzka 19, 40-026 Katowice
6. Towarzystwo pomocy im. Św. Brata Alberta, ul. Mikołowska 78, 44 238 Przegędza
7. ONS-HK – aa